

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.

**ΔΙΑΪΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»**

Ιούνιος 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	3
2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	3
3. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.	3
4. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	4
5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	4
5.1. Πρόγραμμα Κανονικής Φοίτησης και Μαθήματα	5
5.2. Πρόγραμμα Μερικής Φοίτησης και Κατανομή Μαθημάτων	6
5.3. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	7
5.4. Παρακολούθηση Μαθημάτων – Αξιολόγηση της Επίδοσης των Φοιτητών	8
5.5. Βιβλιογραφία	9
5.6. Άλλες Εκπαιδευτικές Διαδικασίες	9
6. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	9
7. ΓΛΩΣΣΑ	10
8. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ	10
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	10
10. ΔΙΔΑΚΤΡΑ – ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	11
11. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	12

1. ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, το **ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.) ΠΕΙΡΑΙΑ** και το **ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (E.U.C. EUROPEAN UNIVERSITY – CYPRUS)** συνεργάζονται για να λειτουργήσει στις εγκαταστάσεις του Τ.Ε.Ι. Πειραιά το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο **«Εφαρμοσμένες Πολιτικές και Τεχνικές Προστασίας Περιβάλλοντος» (Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.)**. Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις *«Εφαρμοσμένες Πολιτικές και Τεχνικές Προστασίας του Περιβάλλοντος»* (*“Policies and Applied Methods for the Protection of the Environment”*), το οποίο χορηγείται από κοινού από τα δύο Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), με ενιαίο τίτλο σπουδών. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα των δύο Ιδρυμάτων είναι το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. (ΤΕΙ Πειραιά) και το Τμήμα Διοίκησης, Διαχείρισης και Μάρκετινγκ (Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου) ενώ το πλαίσιο λειτουργίας του διαϊδρυματικού Π.Μ.Σ. υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 3685/2008, της εγκριτικής [Υ.Α. 117540/Ε5/28-8-2013](#) και στον [Κανονισμό Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του ΤΕΙ Πειραιά](#).

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εφαρμοσμένες Πολιτικές και Τεχνικές Προστασίας του Περιβάλλοντος» (Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.) είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία και η έρευνα πάνω στα ζητήματα των εφαρμοσμένων περιβαλλοντικών πολιτικών που έχουν αναπτυχθεί σε ευρωπαϊκή, εθνική και περιφερειακή κλίμακα καθώς και πάνω στα αντίστοιχα θεσμικά εργαλεία και τις διαδικασίες εφαρμογής των τεχνικών προστασίας του περιβάλλοντος.

3. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.

Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π., βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, είναι τα ακόλουθα:

Α. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), στην οποία εκπροσωπείται ισομερώς κάθε ένα από τα δύο συνεργαζόμενα Τμήματα (Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. του ΤΕΙ Πειραιά και το Τμήμα Διοίκησης, Διαχείρισης και Μάρκετινγκ του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου). Η Ε.Δ.Ε. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για το «Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά», τον ορισμό των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), την ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων στους διδάσκοντες, τον ορισμό των συμβουλευτικών και εξεταστικών επιτροπών, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Με απόφαση της Ε.Δ.Ε. δύναται να οριστεί ως «διευθυντής σπουδών» του Π.Μ.Σ. ένα μέλος Ε.Π. του ΤΕΙ Πειραιά με ανάθεση διδακτικού έργου στο Π.Μ.Σ., ο οποίος επιτελεί συντονιστικό ρόλο για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. (χωρίς αμοιβή), δεν έχει αποφασιστικές αρμοδιότητες και δραστηριοποιείται επικουρικά, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τις αποφάσεις των θεσμοθετημένων οργάνων του Π.Μ.Σ. (8μελής Ειδική Διατμηματική Επιτροπή – Ε.Δ.Ε., 4μελής Συντονιστική Επιτροπή – Σ.Ε. και Διευθυντής).

Β. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία είναι 4-μελής. Σε αυτήν εκπροσωπούνται ισομερώς τα δύο συνεργαζόμενα Ιδρύματα, με μέλη που ορίζονται με απόφαση της Ε.Δ.Ε. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. Ένα μέλος της Σ.Ε. έχει την ευθύνη της Διεύθυνσης του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά.

Γ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής προεδρεύει της Ε.Δ.Ε. και της Σ.Ε. ορίζεται με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) και έχει διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Ο Διευθυντής εισηγείται στην Ε.Δ.Ε. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ. Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή και είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Διευθυντής του Π.Μ.Σ. μπορεί να ορισθεί και Αναπληρωτής Καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο ίδιο ή συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., εφόσον δεν μπορεί να αναλάβει μέλος Ε.Π. στη βαθμίδα του Καθηγητή. Με απόφαση της Ε.Δ.Ε. δύναται να ορισθεί ένα εκ των μελών της Σ.Ε. ως Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

4. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Οι διδάσκοντες στο Πρόγραμμα Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά προέρχονται από μέλη ΔΕΠ του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και μέλη ΕΠ του ΤΕΙ Πειραιά, από μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ άλλων ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ), από ομότιμους καθηγητές ΑΕΙ, από ειδικούς επιστήμονες αντίστοιχων ακαδημαϊκών τίτλων του εσωτερικού ή του εξωτερικού, από ειδικούς επιστήμονες κατόχους διδακτορικού διπλώματος, από επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή αξιολογη εμπειρία εφαρμογών στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., από ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων και εν γένει από όσες κατηγορίες επιστημόνων προβλέπονται στο ισχύον νομικό πλαίσιο (βλ. και Ν. 3685/2008, αρθ. 5 & αρθ. 6, παρ. 2, περ. στ και [«Κανονισμός Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του Τ.Ε.Ι. Πειραιά»](#), αρθ. 19).

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στην κανονική φοίτηση το Πρόγραμμα Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά διαρκεί κατ' ελάχιστο δεκαοχτώ (18) μήνες, δηλαδή τρία (3) εξάμηνα σπουδών. Στα δύο (2) πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές διδάσκονται τα υποχρεωτικά (Υ) και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΕΥ) μαθήματα και στο τελευταίο (3^ο) εξάμηνο θα εκπονείται η διπλωματική εργασία ή ισοδύναμη αυτής (π.χ. ερευνητικό project).

Στη μερική φοίτηση, στα τέσσερα (4) πρώτα εξάμηνα οι φοιτητές διδάσκονται τα υποχρεωτικά (Υ) και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΕΥ) μαθήματα και στο τελευταίο (5^ο) εξάμηνο θα εκπονείται η διπλωματική εργασία ή ισοδύναμη αυτής (π.χ. ερευνητικό project) με τον τρόπο που προαναφέρθηκε.

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες.

Αναλυτικά, τα μαθήματα, ο καταμερισμός τους ανά εξάμηνο, οι συνολικές ώρες για τις 13 εβδομάδες ανά εξάμηνο και οι Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) για το τρέχον πρόγραμμα κανονικής φοίτησης και για το πρόγραμμα μερικής φοίτησης έχουν ως ακολούθως:

5.1. Πρόγραμμα Κανονικής Φοίτησης και Μαθήματα

<u>A/A</u>	<u>Μαθήματα</u>	<u>Διδακτικές Ώρες</u>	<u>Π.Μ.</u>	<u>Κατηγορία</u>	<u>Εξάμηνο</u>
1.	«Ατμοσφαιρική Ρύπανση»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	1ο
2.	«Προστασία Φύσης & Βιοποικιλότητας»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	1ο
3.	«Κλιματική Αλλαγή»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	1ο
4.	«Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Προστασία Εδάφους»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	1ο
5.	«Βιώσιμη Παραγωγή & Κατανάλωση – Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	1ο
6.	«Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Κτιρίων»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	1ο
7.	«Διαχείριση Υδατικών Πόρων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	2ο
8.	«Ανακύκλωση Απορριμμάτων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	2ο
9.	«Επεξεργασία Λυμάτων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	2ο
10.	«Περιβαλλοντική Αδειοδότηση»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	2ο
11.	«Χωροταξία – Φυσικός Σχεδιασμός»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	2ο
12.	«Προστασία Δομημένου Χώρου – Πολεοδομικός Σχεδιασμός»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	2ο
13.	Διπλωματική Εργασία	9 (τρία 3ωρα σεμινάρια)	30	Υποχρεωτικό (Υ)	3ο

**Σύνολο: 12 προσφερόμενα μαθήματα 477 (ώρες) 90 (Π.Μ.)
+ διπλωματική εργασία**

10 μαθήματα + διπλωματική εργασία για την ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. από τον φοιτητή

Οι Πιστωτικές Μονάδες (Π.Μ./ECTS), που περιγράφονται στον ως άνω πίνακα μαθημάτων, είναι κατ' ελάχιστον ενενήντα (90) για την ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. από τον φοιτητή (30 ανά εξάμηνο σπουδών) και ακολουθούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), όπως αυτό περιγράφεται στην [Υ.Α. Φ5/89656/Β3](#) (13-8-2007) και στον [«Οδηγό για τους Χρήστες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων ECTS»](#) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βρυξέλλες 2009).

Τα δώδεκα (12) προσφερόμενα μαθήματα ισοκατανέμονται (6 + 6) στο πρώτο και στο δεύτερο εξάμηνο και η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας καλύπτει τη διάρκεια του τρίτου εξαμήνου και – εκτός της συνεργασίας με τον επιβλέποντα – υποστηρίζεται και από τρία 3ωρα σεμινάρια για τη μεθοδολογία εκπόνησής της (βλ. παρ. 4.3.). Εκτός της διπλωματικής εργασίας, ο συνολικός αριθμός μαθημάτων, τα οποία οφείλει ο φοιτητής να ολοκληρώσει

επιτυχώς, είναι δέκα (10), δηλαδή οκτώ (8) υποχρεωτικά και δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, ισοκαταμεμημένα (5 + 5) στο πρώτο και στο δεύτερο εξάμηνο. Από τα δύο (2) κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα του πρώτου εξαμήνου επιλέγει ο φοιτητής το ένα (1) και το ίδιο ισχύει και για το δεύτερο εξάμηνο. Δικαίωμα για την παράδοση της διπλωματικής ερευνητικής εργασίας έχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα δέκα (10) συνολικά μαθήματα. Η παράδοση της διπλωματικής εργασίας από τους φοιτητές μπορεί να γίνεται από το τέλος του τρίτου (3^{ου}) εξαμήνου και μέχρι τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα (2 ακαδημαϊκά έτη) μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων των δύο πρώτων εξαμήνων των σπουδών τους.

5.2. Πρόγραμμα Μερικής Φοίτησης και Κατανομή Μαθημάτων

Τα μαθήματα του «Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά» με τις αντίστοιχες Πιστωτικές Μονάδες, τον επιμερισμό τους σε εξάμηνα και τις ελάχιστες διδακτικές ώρες έχουν ως εξής στο τρέχον πρόγραμμα μερικής φοίτησης:

<u>A/A</u>	<u>Μαθήματα</u>	<u>Διδακτικές Ώρες</u>	<u>Π.Μ.</u>	<u>Κατηγορία</u>	<u>Εξάμηνο</u>
1.	«Ατμοσφαιρική Ρύπανση»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	1ο
2.	«Κλιματική Αλλαγή»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	
3.	«Βιώσιμη Παραγωγή & Κατανάλωση – Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	
4.	«Περιβαλλοντική Αδειοδότηση»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	2ο
5.	«Ανακύκλωση Απορριμμάτων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	
6.	«Χωροταξία – Φυσικός Σχεδιασμός»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	
7.	«Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Προστασία Εδάφους»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	3ο
8.	«Προστασία Φύσης & Βιοποικιλότητας»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	
9.	«Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Κτιρίων»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	
10.	«Επεξεργασία Λυμάτων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	4ο
11.	«Διαχείριση Υδατικών Πόρων»	39	6	Υποχρεωτικό (Υ)	
12.	«Προστασία Δομημένου Χώρου – Πολεοδομικός Σχεδιασμός»	39	6	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (ΕΥ)	
13.	Διπλωματική Εργασία	9 (τρία 3ωρα σεμινάρια)	30	Υποχρεωτικό (Υ)	5ο

Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα όσα περιγράφηκαν για το πρόγραμμα κανονικής φοίτησης.

Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται κατ' αντιστοιχία με το πρόγραμμα κανονικής φοίτησης. Επιλέγεται δηλαδή από τους φοιτητές, ένα από τα δύο (2) μαθήματα επιλογής του 1^{ου} εξαμήνου της κανονικής φοίτησης (δηλαδή, ένα από τα «Βιώσιμη Παραγωγή και Κατανάλωση – Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών» και «Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Κτιρίων») και ένα από τα δύο (2) μαθήματα επιλογής του 2^{ου} εξαμήνου της κανονικής φοίτησης (δηλαδή, ένα από τα «Χωροταξία – Φυσικός Σχεδιασμός» και «Προστασία Δομημένου Χώρου – Πολεοδομικός Σχεδιασμός»).

Το πέμπτο εξάμηνο αντιστοιχεί στην κατ' ελάχιστο διάρκεια της διπλωματικής εργασίας, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.3. του παρόντος Κανονισμού. Η παράδοση διπλωματικής εργασίας σε αυτήν την περίπτωση μπορεί να γίνει το αργότερο μέχρι τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα (2 ακαδημαϊκά έτη) μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων των τεσσάρων (4) πρώτων εξαμήνων.

5.3. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Η διδακτική και ερευνητική απασχόληση των φοιτητών ολοκληρώνεται – στο τελευταίο (3ο) εξάμηνο της φοίτησης – με την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, η οποία οφείλει να χαρακτηρίζεται από πρωτοτυπία και ερευνητική προσέγγιση, σύμφωνη με τους εκάστοτε αποδεκτούς επιστημονικούς κώδικες και την αντίστοιχη επιστημονική μεθοδολογία. Στην αρχή του τρίτου εξαμήνου ο φοιτητής υποχρεούται να παραδώσει περίληψη της διπλωματικής του εργασίας, όπου θα περιγράφεται το θέμα, το αντικείμενο και η μεθοδολογική προσέγγιση που θα ακολουθήσει, οι στόχοι και η ενδεικτική βιβλιογραφία.

Σε κάθε φοιτητή που θα προχωρήσει σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας θα ορίζεται τριμελής επιτροπή παρακολούθησης από μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίου ή ΕΠ ΤΕΙ ή ομότιμους καθηγητές ή επισκέπτες καθηγητές ή διδάκτορες ειδικούς επιστήμονες ή ερευνητές που είναι μέλη αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή αξιόλογη εμπειρία εφαρμογών στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Ένας από τα μέλη της 3μελούς επιτροπής θα ορίζεται ως ο επιβλέπων της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας. Ο φοιτητής υποχρεούται από το τέλος του τρίτου εξαμήνου και μέχρι τέσσερα εξάμηνα μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων των δύο (2) πρώτων εξαμήνων των σπουδών του να παραδώσει τη διπλωματική μεταπτυχιακή εργασία.

Επίσης, ο φοιτητής υποχρεούται να παρουσιάσει την εργασία του σε ανοικτό ακροατήριο σε ημερομηνία που θα καθορίσει η γραμματεία του Π.Μ.Σ., κατόπιν συνεννόησης με το Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Η βαθμολόγησή του γίνεται από επιτροπή που συμμετέχουν τρία μέλη, εκ των οποίων τα δύο μέλη προέρχονται από την επιτροπή παρακολούθησης και ένα ακόμη μέλος θα είναι μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ (ή ομοταγούς με ΑΕΙ ιδρύματος της αλλοδαπής) ή ομότιμος καθηγητής ή επισκέπτης καθηγητής ή διδάκτωρ ειδικός επιστήμων ή ερευνητής, μέλος αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου. Η βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται στην κλίμακα ένα έως δέκα (1 – 10) με ακρίβεια ενός δεκαδικού ψηφίου και επιτυχής θεωρείται, όταν αξιολογηθεί με βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του πέντε (5).

Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγκρίνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή και είναι σχετικό με τα γνωστικά πεδία που καλύπτει το Π.Μ.Σ. Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας παρακολουθείται σε τακτή βάση από τον επιβλέποντα καθηγητή και από τα άλλα δύο μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής (σε συνεργασία με το φοιτητή) ενώ υποστηρίζεται επιπλέον από τρία 3ωρα σεμινάρια (για όλους τους εκπονούντες διπλωματική εργασία), στα οποία διδάσκεται διεξοδικά και παρέχονται αναλυτικές σημειώσεις για τον τρόπο ανάπτυξης μιας ερευνητικής μελέτης, συζητούνται και επιλύονται ερευνητικά και μεθοδολογικά ερωτήματα των φοιτητών και δίνονται γενικές κατευθύνσεις για την αρτιότερη ολοκλήρωση και παρουσίασή της ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, στο τέλος του εξαμήνου.

5.4. Παρακολούθηση Μαθημάτων – Αξιολόγηση της Επίδοσης των Φοιτητών

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Δικαιολόγηση απουσιών μπορεί να γίνει μόνο σε περίπτωση που συντρέχει σοβαρός λόγος αδυναμίας παρουσίας του φοιτητή. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να δικαιολογηθούν απουσίες σε κάθε μάθημα, πέραν του 1/5 του συνόλου των ωρών που πραγματοποιήθηκαν στο μάθημα κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου των απουσιών, ο φοιτητής έχει δικαίωμα να επαναλάβει το συγκεκριμένο μάθημα, μόνο μια φορά, την επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί το μάθημα. Η αξιολόγηση στα μαθήματα θα γίνεται στην κλίμακα μηδέν έως δέκα (0 – 10) με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Ο φοιτητής θεωρείται ότι έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα ή τη διπλωματική εργασία, εάν ο συνολικός του βαθμός (στο μάθημα) είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5). Αν ο συνολικός βαθμός σε κάποιο μάθημα είναι μικρότερος του πέντε (5), ο φοιτητής απορρίπτεται και θα πρέπει να επανεξεταστεί στο συγκεκριμένο μάθημα, μία μόνο φορά, στην αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο.

Στο Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. προβλέπονται τρεις εξεταστικοί περίοδοι σε χρονικό διάστημα ενός έτους. Οι δύο εξεταστικές περίοδοι θα πραγματοποιούνται μετά τη λήξη των διδακτικών εξαμήνων με έναρξη από πέντε (5) έως δέκα (10) ημέρες από τη λήξη του εξαμήνου και η χρονική τους διάρκεια δεν θα ξεπερνά τις δεκαπέντε (15) ημέρες. Η τρίτη εξεταστική περίοδος θα ξεκινάει στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και θα αφορά την εξέταση φοιτητών που έχουν απορριφθεί σε μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων. Φοιτητές που απορρίπτονται σε ένα μάθημα και στις δύο εξεταστικές περιόδους διαγράφονται από το Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου να προχωρήσει στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, εφόσον:

- Δεν έχει απορριφθεί δύο φορές στο ίδιο υποχρεωτικό μάθημα.
- Δεν έχει απορριφθεί σε περισσότερα από δύο υποχρεωτικά μαθήματα.
- Έχει συνολικό μέσο όρο βαθμολογίας στα υποχρεωτικά μαθήματα τουλάχιστον πέντε (5).

Εκτός από τις διαλέξεις των διδασκόντων, η εκπαιδευτική και ερευνητική απασχόληση των φοιτητών δύναται να περιλαμβάνει και εξαμηνιαίες ασκήσεις (1 – 2 ανά εξάμηνο) ή εβδομαδιαίες ασκήσεις. Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας θα πραγματοποιούνται διαλέξεις και από έγκριτους επιστήμονες σε θέματα συναφή προς το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Παράλληλα, είτε στο τέλος του εξαμήνου είτε ενδιάμεσως, οι ασκήσεις δύναται να συνοδεύονται από προφορική παρουσίαση ή/και γραπτή διατύπωση των βασικών στοιχείων της – ερευνητικού περιεχομένου – εξαμηνιαίας άσκησης, προκειμένου οι φοιτητές να εξοικειωθούν με τους κώδικες, τη δομή ανάπτυξης και τη δημόσια παρουσίαση μιας επιστημονικής εργασίας (μεθοδολογία, υποθέσεις εργασίας, αναλυτική επεξεργασία και έρευνα, πορίσματα, βιβλιογραφικές αναφορές, ορολογία, επιστημονική τεκμηρίωση και διατύπωση κ.λπ.).

Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τους βαθμούς στα υποχρεωτικά και τα κατ' επιλογήν μαθήματα και το βαθμό της διπλωματικής εργασίας σταθμισμένων με τις αντίστοιχες Πιστωτικές Μονάδες κατά το σύστημα ECTS. Όλες οι πράξεις για τον υπολογισμό της τελικής βαθμολογίας θα γίνονται με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα όσα προβλέπονται στον [Κανονισμό Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του ΤΕΙ Πειραιά](#) (αρθ. 20 και αρθ. 6) και στις παραγράφους 5.3., 5.5., και 5.6. του παρόντος (μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, βιβλιογραφία κ.λπ.).

5.5. Βιβλιογραφία

Κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου, οι διδάσκοντες θα παρέχουν στους φοιτητές κατάλογο της προτεινόμενης βιβλιογραφίας για το γνωστικό πεδίο του κάθε μαθήματος και θα κατευθύνουν τους φοιτητές στην αναζήτησή της σε βιβλιοθήκες, βάσεις δεδομένων ή άλλες πηγές προέλευσης. Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης των ασκήσεων, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο χειρισμού, αξιοποίησης και καταγραφής των βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, προκειμένου οι φοιτητές να εξοικειωθούν με την ορθή χρήση τους. Εκτός από τα βασικά εκπαιδευτικά συγγράμματα ή τις σημειώσεις και τις κατευθύνσεις επί των βιβλιογραφικών πηγών, ο διδάσκων θα διανέμει σε τακτή εβδομαδιαία βάση (ή θα έχει αναρτημένο σε σχετική ιστοσελίδα) και πρόσθετο έντυπο ή ψηφιακό επιστημονικό υλικό επί των θεμάτων που πραγματεύεται το κάθε μάθημα.

5.6. Άλλες Εκπαιδευτικές Διαδικασίες

Η εκπαίδευση των φοιτητών δύναται να συμπληρώνεται από οργανωμένες επισκέψεις σε χώρους επιλεγμένων φορέων και επιχειρήσεων του ιδιωτικού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή σε περιοχές ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος κατά την κρίση του διδάσκοντος ή της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Εφαρμογές που κρίνονται ως απαραίτητες για την κατανόηση του θεωρητικού μέρους των διαλέξεων μπορούν να οργανώνονται στα εργαστήρια του Ιδρύματος.

6. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για όσα θέματα σπουδών δεν υπάγονται στις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος Κανονισμού Λειτουργίας του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π., οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος οφείλουν να ακολουθούν τον [Κανονισμό Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του Τ.Ε.Ι. Πειραιά](#).

7. ΓΛΩΣΣΑ

Η γλώσσα διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά είναι η ελληνική. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία θα περιλαμβάνει περίληψη και τίτλο θέματος στα αγγλικά. Κατ' εξαίρεση και μετά από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), κατόπιν εισήγησης του διδάσκοντος ή του επιβλέποντος, μπορούν εργασίες (διπλωματικές ή άλλες) να πραγματοποιηθούν στην αγγλική με εκτεταμένη ελληνική περίληψη. Οι εξετάσεις θα διενεργούνται στην ελληνική γλώσσα.

8. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Στο Πρόγραμμα Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. από Τμήματα της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι επιθυμούν να αποκτήσουν επιστημονική εξειδίκευση στην ευρύτερη γνωστική περιοχή του μεταπτυχιακού προγράμματος. Οι πτυχιούχοι Πανεπιστημίων της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν αναγνώριση του τίτλου τους από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών βασίζεται στα εξής γενικά κριτήρια:

- α. Βαθμός πτυχίου ή διπλώματος.
- β. Βαθμολογία σε προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με το αντικείμενο και τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.
- γ. Επίδοσή τους στην διπλωματική ή πτυχιακή τους εργασία (εάν αυτή προβλέπεται σε προπτυχιακό επίπεδο) και στη μεταπτυχιακή τους διπλωματική εργασία (εάν έχουν ολοκληρώσει και άλλο μεταπτυχιακό πρόγραμμα).
- δ. Ερευνητική και εν γένει επιστημονική δραστηριότητα.
- ε. Γνώση ξένης γλώσσας – κατά προτίμηση Αγγλικής, Γαλλικής, Γερμανικής, Ιταλικής ή Ισπανικής (τα κριτήρια γλωσσομάθειας προσδιορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του ΤΕΙ Πειραιά).
- στ. Πιστοποίηση γνώσης της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους.
- ζ. Συνέντευξη των υποψηφίων, κατόπιν απόφασης της Ε.Δ.Ε., σε επιτροπή που ορίζεται από την Ε.Δ.Ε. του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.
- η. Επαγγελματική δραστηριότητα.

Οι ενδεχόμενες λεπτομέρειες εφαρμογής των παραπάνω κριτηρίων καθώς και η αφαίρεση, τροποποίηση ή ο ορισμός πρόσθετων κριτηρίων καθορίζονται με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η εισαγωγή των φοιτητών πραγματοποιείται σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη Σ.Ε. ή το Διευθυντή του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ο μέγιστος αριθμός των εισακτέων δεν υπερβαίνει τους πενήντα (50) φοιτητές με βάση την ιδρυτική Υπ. Απ. του Π.Μ.Σ. ενώ ο ακριβής αριθμός των εισακτέων θα καθορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Η επιλογή και εισαγωγή των νέων φοιτητών θα γίνεται ως εξής:

Σε χρόνο που ορίζεται από το Διευθυντή ή τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. θα δημοσιεύεται προκήρυξη για την αποδοχή μέχρι πενήντα (50) μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η δημοσίευση θα προσδιορίζει τα ακόλουθα:

- Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π.
- Την προθεσμία, τον τρόπο και τον τόπο υποβολής των δικαιολογητικών.
- Τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
- Τον γενικό τρόπο αξιολόγησης των υποψηφίων.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έντυπα που υποβάλλουν οι υποψήφιοι είναι:

- Βιογραφικό Σημείωμα.
- Αίτηση.
- Αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος.
- Αντίγραφο επίσημης αναλυτικής βαθμολογίας.

Αποδεικτικά στοιχεία προσκομίζονται επίσης για τα ακόλουθα:

- Στοιχεία επαγγελματικής δραστηριότητας.
- Αποδεικτικά γνώσης ξένης γλώσσας.
- Αποδεικτικά στοιχεία επιστημονικού έργου.
- Αποδεικτικά στοιχεία πρόσθετων προσόντων ή επιμόρφωσης (π.χ. σεμινάρια, συνέδρια, μελέτες, πτυχία κ.λπ.).

Μετά την υποβολή των δικαιολογητικών από τους υποψηφίους, θα πραγματοποιείται ο έλεγχος της τυπικής επάρκειάς τους καθώς και η πιστοποίηση των ουσιαστικών προσόντων που θεωρούνται ως τα ελάχιστα απαιτούμενα (περιλαμβάνονται στη δημοσίευση της προκήρυξης) και θα έχουν προσδιοριστεί με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Μετά την επεξεργασία των στοιχείων και την ταξινόμηση των υποψηφιοτήτων, θα προκρίνονται οι εξήντα (60) πρώτοι, προκειμένου να εξετασθεί περαιτέρω η υποψηφιότητά τους και να κληθούν σε συνέντευξη. Η συνέντευξη θα δίνεται σε επιτροπή που συστήνεται από την Ε.Δ.Ε. του Π.Μ.Σ.

10. ΔΙΔΑΚΤΡΑ – ΤΡΟΠΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το Πρόγραμμα «Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου – ΤΕΙ Πειραιά» είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, μέσω διδάκτρων και εξόδων καταβαλλομένων από τους εισαγόμενους φοιτητές στο εν λόγω Πρόγραμμα. Επίσης, έσοδα μπορεί να έχει από τον κρατικό προϋπολογισμό και από χορηγίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Το σύνολο των διδάκτρων ορίζεται σε πέντε χιλιάδες ευρώ (5.000 €).

Τροποποίηση του ύψους των διδάκτρων δύναται να γίνει εν συνεχεία με απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.), μετά από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης ενός εκ των οικείων Τμημάτων που διοργανώνουν το Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Επίσης, με εισήγηση του Διευθυντή ή της Σ.Ε. προς την Ε.Δ.Ε. και απόφαση της Ε.Δ.Ε. δύναται να

δοθούν υποτροφίες, το πλήθος, τους όρους και τις προϋποθέσεις των οποίων δύναται να καθορίζει ο Διευθυντής κατ' εξουσιοδότηση της Ε.Δ.Ε.

Το ποσό των διδάκτρων θα καταβάλλεται από τους φοιτητές του Προγράμματος Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π. Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΕΠΚ) – ΤΕΙ Πειραιά στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του ΤΕΙ Πειραιά.

11. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για κάθε άλλο θέμα ισχύουν οι διατάξεις των σχετικών νόμων καθώς και ο Κανονισμός Λειτουργίας Π.Μ.Σ. του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου και του ΤΕΙ Πειραιά. Οποιαδήποτε μεταβολή στις προβλέψεις του παρόντος μπορεί να γίνει με απόφαση της Ε.Δ.Ε. του Π.Μ.Σ. – Ε.Π.ΤΕ.Π.Π., εφόσον δεν αντίκειται στην ισχύουσα νομοθεσία και στον Κανονισμό Λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του ΤΕΙ Πειραιά και του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΕΠΚ).